

KVINDEBLADET

• HVAD VI VIL •

UDGIVET AF

KVINDELIG FREMSKRIDTSFORENING.

Nr. 46.

Udgaar hver Søndag. Abonnement 60 Øre
pr. Kvartal foruden Postpenge. Annoncer
pr. Petitlinie eller dens Plads 10 Øre.

København, Søndagen den 15. November 1891.

IV. Aargang.

Alle Klager over Uregelmæssigheder i
Bladets Forsendelse bedes indgivet til
det Posthus, hvorfra Bladet udleveres.

Socialdemokratiet

og

Kvindesagen.

Et Par Bemærkninger i Anledning af
Social-Demokratens Artikler om „Kvinden“.

Naar vi her hjemme taler om det sociale Spørgsmaal, er vi meget tilbøjelige til dermed kun at tænke paa Arbejderspørgsmaalet. Dette er imidlertid en stor Fejl. Arbejderspørgsmaalet er kun en Side af det sociale, men aldeles ikke enstydigt dermed. Vi behøver blot at nævne Kvindesagen og Spørgsmaalet om Opdragelsen for at blive klar over, at det sociale Spørgsmaal rummer mer end det, der netop angaar Arbejderne, og stiller Opgaver, der ligger noget udenfor den at skaffe Arbejderen den Løn, han fortjener. Ved at gøre det sociale Spørgsmaal til ét med Arbejderspørgsmaalet begaar man den Fejl at gøre det fra et socialt til et blot og bart Klassespørgsmaal, og dette kan kun blive til Skade for en Sag, til hvis heldige Udfald vi alle sætter vort Haab og som alle bør arbejde med paa.

Men denne Fejl begaar netop vort Socialdemokrati. Hermed være det dog ikke sagt, at dette sker bevidst, at Arbejderpartiet virkelig vil hævde, at Arbejderspørgsmaalet er identisk med det sociale, og at det førstes Løsning vil være ensbetydende med en fuldstændig og paa alle Omraader gennemført Løsning af det sidste. Men man kan være saa temmelig sikker paa, at naar der fra Arbejderpartiets Side tales og skrives om det sociale Spørgsmaal, saa er det i Almindelighed Arbejdernes Krav, der haves for Øje.

Dette kunde imidlertid meget vel undskyldes, hvis denne Side af det sociale Spørgsmaal var den eneste, der for Alvor var sat

under Debat, den eneste, der havde sine Forkæmpere og sin Organisation. Det vilde da være undskyldeligt, at et Parti, der hovedsageligt bestaar af Arbejdere, ogsaa hovedsageligt satte sine Kræfter ind paa at faa disses Fordringer gennemførte som de vigtigste. Men dette er ingenlunde Tilfældet. Ogsaa Kvindesagen er oppe i Tiden; den har sine Organer, sin Organisation og sine Forkæmpere, der hævder dens Berettigelse og formulerer dens Krav. Og her ligger da vort Arbejderpartis store Fejl, at det tror at kunne — i alt Fald til Dels — se bort fra alt dette som noget underordnet, noget uvæsentligt, blot fordi det har skrevet det sociale Spørgsmaal paa sin Fane og mener sig stærkt nok til at gennemføre dette i hele dets Omfang. Det regner ikke med Kvindesagens Forkæmpere og Tilhængere som en Faktor, der kan have Betydning ogsaa for Arbejderne i Kampen mod det bestaaende. Og heri ligger — som sagt — dets Fejl. Det sociale Spørgsmaal lader sig ikke løse af en enkelt Klasse. Skal det løses tilfredsstillende, saa maa alt med, hvad der i aandelig Henseende kan krybe og gaa, alt, hvad der kan tale og skrive, alt, hvad der kan agitere og organisere, alt, hvad der har Krav at stille. Og enhver maa arbejde paa sit særlige Omraade, maa agitere for sit, maa organisere sin Sags Tilhængere og maa arbejde Side om Side med dem, der kæmper for Løsningen af andre Sider af samme Spørgsmaal. Først da kan dette blive tilstrækkelig klart belyst, først da vil det faa alle med sig og først da er der Udsigt til, at det vil faa en Løsning, der kan tilfredsstille alle.

Som sagt, Socialdemokratiet tager for lidt Hensyn til Kvindesagen; denne spiller en alt for lille Rolle i dets Kamp for et nyt og bedre Samfund. Det er ikke nok, at

der henvises til, at Kvindens Fordringer staar paa Socialdemokratiets Program, naar man ikke lader disse Fordringer komme til deres Ret, ikke sørger for, at de bliver tilstrækkelig klart fremhævede. Thi at Kvindesagen kun har eller fornemmelig bør ses fra et økonomisk Synspunkt, det vil dog vel ingen paastaa? Og naar Socialdemokraterne omtaler Kvindens Fordringer, saa er det i de 99 af de 100 Tilfælde altid denne Synsmaade, de anlægger.

Det er jo endda gaaet saa vidt, at Førerne offentligt har erklæret, at Socialdemokratiet ikke anerkender nogen speciel Kvindesag. Det er ikke underligt, at der med en saadan Opfattelse ikke arbejdes mere for denne, end der gøres. Hvad man ikke anerkender, vil man heller ikke anstrenge sig for at gennemføre. Men Spørgsmaalet er: *har vore Socialdemokrater vedblivende Lov til at stille sig saaledes?* Kan de stadig afvise Kvindesagens Forkæmpere med dette Svar: Vi anerkender ikke nogen speciel Kvindesag. Kvinderne vil med lige saa stor Ret kunne sige: Vi anerkender ikke nogen speciel Arbejdersag; og dette vilde vist Socialdemokraterne tage meget ilde op. Det vilde de ogsaa have Grund til, de to Spørgsmaal er jo som allerede nævnt Sider af samme Sag.

Hvor ensidigt Socialdemokraterne opfatter Socialismen, faar man et Begreb om ved at læse et lille Skrift, som er udgivet af „Socialdemokratisk Forbund“ under Titlen: „Den socialistiske Stat i Virksomhed“. Her var man da berettiget til at vente nogle Oplysninger om, hvorledes Socialdemokratiet tænker sig Kvindens Krav fyldestgjorte, hendes Virksomhed bestemt, hendes Forhold til Mand og Samfund ordnede o. s. v. Men nej! Der findes intet om alt dette. Ja, der findes end ikke den ringeste Antydning af, at der overhovedet skulde findes Kvinder